

L'educació, un dret que encara cal reivindicar

Reivindicar l'educació com un dret implica no només lluitar en favor de l'accés en pla d'igualtat a l'escolarització obligatòria sinó també per la qualitat educativa i, més enllà, per la necessitat d'atendre totes les barreres que impedeixen el ple desenvolupament d'infants i joves, en algunes de les quals en som responsables.

El passat dia 1 d'abril va ser el Dia Mundial de l'Educació. La dèria de dedicar dies mundials a determinats conceptes o necessitats és una actitud que fa reflexionar. D'una banda, trobem molt necessari recordar-nos que tenim algunes mancances peremptòries, que han de merèixer la nostra atenció; de l'altra, però, sembla mentida que a aquestes alçades encara haguem de fer memòria de la importància que tenen alguns elements bàsics que guien (o haurien de guiar) el nostre comportament col·lectiu. La sensació que causa dedicar un dia a la igualtat home-dona, o a la protecció al medi ambient, … és que ja hauríem d'haver superat fa anys aquestes causes i hauríem de tenir assumit de manera general la seva importància.

Però no és així. L'educació encara continua essent un dret que cal reivindicar.

En altres països, sembla obvi, per les informacions que ens n'arriben. Però, i a casa nostra? Doncs també. Encara que sembli mentida!

Proclamar que tots els infants i joves tenen dret a l'educació és encara una necessitat a Catalunya mateix. Perquè quan enunciem aquesta sentència no ens referim només a l'escolarització obligatòria, que la nostra societat ha fet (i fa) grans esforços per fer efectiva. Sinó també a la qualitat d'aquesta educació obligatòria, a l'eliminació de les barreres perquè aquest dret es pugui fer efectiu en les millors condicions possibles.

Barreres com la família, l'entorn, la mateixa escola, el professorat, la societat en conjunt (els mitjans de comunicació, les institucions…) impedim el ple desenvolupament dels nostres infants i joves. Potser de manera inconscient, però massa sovint la societat en conjunt frena l'exercici del dret a l'educació en plenitud.

I és que aquest dret, com d'altres, necessita no solament eliminar barreres, sinó també mesures proactives per fer-ho efectiu. Necessita ajudes, estímuls, incentius, reptes i oportunitats… I, en canvi, el que molt sovint troben els nostres infants i joves són entrebancs, dificultats, obstacles o impediments que els frenen el seu ple desenvolupament, la seva plena educació.

Quan es demanen més recursos per a l'educació, s'estan demanant mitjans per contribuir al desenvolupament dels més petits i joves de la nostra societat. És a dir, recursos per fer efectiu el seu dret a una educació de qualitat i plena.

Massa sovint entenem el terme «recursos» en el sentit més material (que també). I no ens adonem que, d'entre els molts recursos disponibles, el principal som nosaltres mateixos: les persones adultes que tractem amb els infants. Si nosaltres volem, la seva educació serà d'una alta qualitat. Si la nostra actitud -la de pares, mares, professorat, responsables de les institucions i dels mitjans de comunicació, líders comunitaris…- és favorable al seu desenvolupament, trobarem maneres i camins per fer efectiu el seu dret a l'educació.

Però necessitem també obrir el focus del concepte d'«educació», ampliar-ne la seva definició. No

centrar-lo només en l'escola. Entendre que la funció d'educar és de tota la societat, de totes les persones adultes que convivim amb els nostres infants i joves i que necessitem, per a la supervivència de la nostra mateixa espècie, que tinguin una plena educació. Canviant la nostra perspectiva de l'educació, sovint massa estreta i limitada, no solament ajudarem els més petits de la tribu a desenvolupar-se millor, sinó que també contribuïrem a fer de l'educació un element clau per al nostre propi desenvolupament. Al capdavant educar-se és sobretot aprendre. I aquest és un element bàsic de l'espècie humana.

Quan parlem de ciutats educadores, de pobles educadors…, de què estem parlant, sinó?

Foto: Diari de l'Educació

Article publicat al [Blog de l'educació local](#)